

Nazwa/tytuł	Wykształcenie ekonomiczne jako predyktor decyzji użytecznych. Kontekst dylematów moralnych
Typ zasobu	artykuł
Autor(zy), redaktor(zy)* lub instytucja	Dariusz Karaś
Nazwa czasopisma lub wydawca lub instytucja badawcza / sprawcza	Journal of Modern Science
Rok wydania (publikacji)	2025
Rodzaj dostępu	otwarty (Open Access)
Link do zasobu w wersji elektronicznej	https://www.jomswsge.com/pdf-213346-131881?filename=Wykształcenie%20ekonomiczne.pdf
Notka bibliograficzna do cytowania	Karaś, D. (2025). Wykształcenie ekonomiczne jako predyktor decyzji użytecznych. Kontekst dylematów moralnych. <i>Journal of Modern Science</i> 3(63). 639-657.
Słowa kluczowe	dylemat wagonika, eksperyment decyzyjny, użyteczność, ekonomiczny sposób myślenia, ekonomia poznawcza
Język publikacji	polski
Zasięg przestrzenny badań	Polska
Podstawowy rodzaj i poziom edukacji, do jakiej odnoszą się badania	→ edukacja formalna – szkoły wyższe
Streszczenie (opis wyników badań)	Jedną z ciekawszych kwestii w podejściu poznawczym do ekonomii jest to, jak ludzie dokonują wyborów moralnych w sytuacjach związanych z pracą zawodową. W tym kontekście postawiono pytanie, czy dokonywane wybory moralne są determinowane przez zdobyte wykształcenie ekonomiczne oraz uczestniczenie w procesie edukacyjnym nastawionym na rozumowanie ekonomiczne. Behawioralne analizy decyzji moralnych mogą opierać się na wykorzystaniu dylematu wagonika, w którym osoby badane stawiane są w hipotetycznej sytuacji, gdzie kosztem życia jednej osoby mogą uratować więcej ludzi. Wybory w takich dylematach odzwierciedlają dwoistość podejścia do moralności: koncepcję użyteczną, która zakłada, że to, co jest moralne albo niemoralne, zależy od konsekwencji podjętej decyzji, oraz koncepcję deontologiczną zakładającą, że konsekwencje nie mają znaczenia, zaś pewne czyny są z definicji złe. W przeprowadzonym badaniu eksperymentalnym, wychodząc z założenia, że od studenta/absolwenta kierunków ekonomicznych można oczekiwać myślenia opartego na analizie zysków i strat, a w efekcie podejmowania decyzji w odniesieniu do wyniku, co wpisuje się ideę użyteczności, sprawdzono, czy edukacja ekonomiczna generuje efekt w postaci wyższej inklinacji do podejmowania decyzji użytecznych w klasycznym dylemacie, oraz w relacjach zawodowych w przedsiębiorstwie. Celem niniejszego badania była identyfikacja i weryfikacja znaczenia wykształcenia dla skłonności do podejmowania decyzji użytecznych w dwuznacznych moralnie sytuacjach zawodowych i życiowych. Wyniki eksperymentu wskazują, że studia na kierunkach ekonomicznych profilują na rozumowanie użyteczne, zarówno w dylemacie klasycznym, jak i sytuacjach związanych z pracą zawodową. Jednocześnie wykryto, że w sytuacji decydowania o zatrudnieniu kobiety wykazują silniejszą inklinację do wyborów użytecznych. [streszczenie oryginalne]
Dodatkowa materiały, informacje i uwagi	

* zgodnie z przyjętymi założeniami nie podaje się stopni i tytułów naukowych autorów

